

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 607/2017-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. októbra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Varinským, advokátska kancelária Varinský & Kožák, Námestie SNP 13, Banská Bystrica, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4 To 69/2014 z 1. októbra 2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Tdo 84/2015 z 18. mája 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu

zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 To 69/2014 z 1. októbra 2014 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Tdo 84/2015 z 18. mája 2016.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 T 79/2013 z 10. júna 2014 uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 a 2 písm. a) a ods. 3 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, za čo bol odsúdený podľa § 156 ods. 3, § 38 ods. 2 a § 56 ods. 1 a 2 Trestného zákona k peňažnému trestu vo výmere 3000 €. Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, mu bol ustanovený náhradný trest odňatia slobody vo výmere šesť mesiacov.

3. Okresný súd poškodeného v trestnom konaní podľa § 288 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) odkázal s jeho nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

4. Proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa podali odvolanie sťažovateľ, ako aj poškodený. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 4 To 69/2014 z 1. októbra 2014 riadny opravný prostriedok sťažovateľa podľa § 319 Trestného poriadku zamietol a na základe odvolania poškodeného podľa § 321 ods. 1 písm. f) a ods. 3 Trestného poriadku napadnutý rozsudok okresného súdu z 10. júna 2014 vo výroku o náhrade škody zrušil. Následne podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku s použitím § 287 ods. 1 Trestného poriadku krajský súd sám uložil sťažovateľovi povinnosť nahradiť poškodenému sumu 3 692 € ako bolestné a podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku so zvyškom nároku na náhradu škody v súvislosti so sťažením spoločenského uplatnenia sa poškodeného odkázal na občianske súdne konanie.

5. Vzhľadom na výsledok druhostupňového konania podal sťažovateľ proti rozhodnutiu krajského súdu z 1. októbra 2014 dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) a i) Trestného poriadku, o ktorom najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Tdo 84/2015 z 18. mája 2016 rozhodol tak, že ho podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

6. Podľa názoru sťažovateľa *„rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici... a uznesením Najvyššieho súdu SR... bolo porušené... právo na súdnu ochranu, garantované... ust. čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie, priznané... ust. čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“*.

7. Rozsudok krajského súdu sťažovateľ považuje za *„nezákonný, popierajúci zmysel a podstatu práva na spravodlivý súdny proces, predovšetkým v časti jeho výroku o náhrade škody“*.

8. Podľa jeho slov *„výrok rozsudku odvolacieho súdu o náhrade škody je vydaný v rozpore s ust. § 322 ods. 1 a 3 Tr. por. a v konečnom dôsledku jeho vydaním došlo k porušeniu... práva na súdnu ochranu, resp. na spravodlivý súdny proces, ktorého súčasťou je aj právo na prístup k súdu a právo na dvojinštančný justičný systém, teda právo na preskúmanie skutkových a právnych záverov súdu nižšieho stupňa súdom nadriadeným“*.

9. Zastáva názor, že odvolací súd *„musel postupovať a postupoval v rozpore s procesným právom, keď o uplatnenom nároku na náhradu škody rozhodol vlastným rozsudkom bez toho, aby vec vrátil súdu prvého stupňa aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol“*.

10. Sťažovateľ tvrdí, že *„súd prvého stupňa na základe dokazovania, vykonaného na hlavnom pojednávaní, dospel ku skutkovým záverom, podľa ktorých nebolo vyvrátené, že... to bol... obžalovaný – sťažovateľ... kto bol poškodeným napadnutý ako prvý. Podľa záveru súdu prvého stupňa je teda nevyhnutné skúmať mieru zavinenia na spôsobenej škode na*

zdraví poškodeného (tak bolestného ako aj sťaženia spoločenského uplatnenia), teda akou mierou sa na tejto škode vlastným konaním podieľal sám poškodený tak, ako to má na mysli ust. § 441 Obč. zák. Nakoľko také dokazovanie by presahovalo potreby trestného stíhania a predĺžilo by ho, súd prvého stupňa v súlade s ust. § 288 ods. 1 Tr. por. odkázal poškodeného so svojim nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.“.

11. Krajský súd podľa sťažovateľa *„na rozdiel od súdu prvého stupňa - prijal odlišné skutkové závery, spočívajúce v tom, že... to bol nepochybne... obžalovaný – sťažovateľ... kto poškodeného napadol, teda podľa názoru odvolacieho súdu otázka miery zavinenia na spôsobenej škode na zdraví poškodeného nie je sporná či pochybná, nakoľko za túto škodu“* zodpovedá sťažovateľ, *„teda ďalšie dokazovanie v tomto smere nebolo potrebné“.*

12. S takýmito skutkovými závermi odvolacieho súdu sťažovateľ nesúhlasí, *„no čo je podstatné a kľúčové je to, že pokiaľ odvolací súd bol toho názoru, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov na hlavnom pojednávaní dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam v otázke nároku na náhradu škody, Trestný poriadok odvolaciemu súdu priznával len jedinú možnosť ďalšieho postupu... a to v súlade s citovaným ust. § 322 ods. 1 Tr. por. - vrátiť predmetnú vec súdu prvého stupňa, aby ju tento v potrebnom rozsahu opätovne prejednal a rozhodol. Odvolací súd by pritom takúto povinnosť... mal aj v tom prípade, ak by na verejnom zasadnutí za... prítomnosti“* sťažovateľa *„dokazovanie síce doplnil, ale z výsledkov takto doplneného dokazovania by bolo možné prijať skutkové závery odlišné od záverov prijatých súdom prvej inštancie“.*

13. Odvolací súd v trestnej veci sťažovateľa *„postupoval iným - právne nekonformným - spôsobom. Tento totiž v otázke miery zavinenia na spôsobenej škode prijal skutkové závery, ktoré sú diametrálne odlišné od skutkových záverov ustálených súdom prvého stupňa a to bez toho, aby skutkový stav zistený súdom prvého stupňa odvolací súd akokoľvek doplnil dôkazmi, ktoré by vykonal v rámci odvolacieho konania!!! Namiesto toho, aby odvolací súd za takejto procesnej situácie vrátil predmetnú vec súdu prvého stupňa, aby ju tento v potrebnom rozsahu opätovne prejednal a rozhodol, tento non lege artis rozhodol*

konečným meritórnym rozhodnutím tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade škody zmenil v neprospech“ sťažovateľa.

14. Krajský súd podľa slov sťažovateľa *«De facto... v tejto časti rozhodol ako súd prvej inštancie, nakoľko... bol prvým súdom, ktorý o uplatnenom práve poškodeného rozhodol meritórnym rozhodnutím!!! De iure však... rozhodoval ako súd odvolací, čím... v skutočnosti znemožnil toto (de facto) prvostupňové rozhodnutie napadnúť riadnym opravným prostriedkom, náležite skutkovo ako aj právne argumentovať proti záverom tohto rozhodnutia a v konečnom dôsledku tak toto „prvostupňové“ rozhodnutie dať preskúmať po stránke skutkovej ako aj právnej nadriadeným súdom!!! Ako už bolo konštatované, Krajský súd... v otázke náhrady škody zároveň rozhodol na základe dôvodov odlišných od dôvodov, na základe ktorých rozhodoval súd prvej inštancie, o ktorých dôvodoch... sa»* sťažovateľ *„po prvýkrát mal možnosť dozvedieť až z rozhodnutia odvolacieho súdu bez toho, aby“* mu *„pred tým bola poskytnutá možnosť vyjadriť sa k týmto dôvodom a súčasne odvolací súd nemal možnosť posúdiť a vysporiadať sa s obhajobnými argumentami“* sťažovateľa. *„Týmto postupom odvolacieho súdu mi v podstate bola odňatá možnosť konať pred súdom, keď mi bola odňatá možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie a ktoré boli v rozpore so skutočnosťami, z ktorých pri svojom rozhodnutí vychádzal súd prvého stupňa.“* Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako tvrdí sťažovateľ, nie je v časti týkajúcej sa priznaného nároku na náhradu škody odôvodnené právne konformným spôsobom, keď odvolací súd presvedčivo a zrozumiteľne nevysvetlil, *„ako sa vysporiadal súdom prvého stupňa spochybnenou mierou účasti poškodeného na spôsobení škody a pod“*.

15. Sťažovateľ pokračuje, že tieto pochybenia *„ani Najvyšší súd..., ako súd dovolací, nenapravil, keď len stroho skonštatoval, že odvolací súd postupoval správne pokiaľ... po zrušení výroku o škode zaviazal“* sťažovateľa *„k čiastočnej náhrade škody, že bolo nepochybne preukázané aké zranenie a jeho následky na zdraví poškodený utrpel a teda že nebol dôvod nepriznať poškodenému nárok na náhradu škody bez toho, aby sa dovolací súd akokoľvek vysporiadal s... námietkami, prezentovanými v dovolaní, teda aby v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol také skutočnosti, ktoré by presvedčivo a zrozumiteľne vyvrátili...“*

tvrdenia“ sťažovateľa. „Dovolací súd sa síce - z dôvodu nedostatku právomoci skúmať správnosť a úplnosť skutku - nemohol zaoberať otázkou miery zavinenia poškodeného na spôsobenej škode a jej vplyvom na celkovú výšku škody, no čo je podstatné, dovolací súd sa zároveň nijakým právne konformným spôsobom nezaoberal ani námietkami súvisiacimi s protiprávnym postupom odvolacieho súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o náhrade škody, z ktorého dôvodu je potom potrebné aj rozhodnutie dovolacieho súdu posúdiť ako rozhodnutie nezlúčiteľné s požiadavkami vyplývajúcimi zo základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces.“

16. Vo vzťahu k rozhodnutiam všetkých všeobecných súdov činných v trestnej veci sťažovateľa tento tiež namietal, že „súd prvého stupňa, súd odvolací ako aj súd dovolací, pri rozhodovaní vo veci samej - v rozpore so zásadou spravodlivosti rozhodnutia - prihliadali len na dôkazy, svedčiace“ v jeho „neprospech, keď svoje skutkové závery opreli jedine o výpovede svedka poškodeného a svedkyne [REDACTED] a podporne o závery znaleckého dokazovania bez toho, aby sa vysporiadali s obhajobou“ sťažovateľa, „s mnohými vážnymi pochybnosťami o hodnovernosti spomínaných osôb, nezrovnalosťami, neúplnosťami a nejasnosťami obsiahnutými vo výpovediach týchto osôb a s... námietkami“ sťažovateľa „týkajúcimi sa hodnotenia jednotlivých dôkazov a pri hodnotení dôkazov sa nijakým spôsobom nezaoberali s mnohými ďalšími jednoznačne“ v jeho „prospech svedčiacimi dôkazmi a okolnosťami tohto prípadu“.

17. Za podstatné však sťažovateľ považuje to, že „všeobecné súdy sa non lege artis nevysporiadali s kľúčovými dôkazmi, u ktorých nastali vážne pochybnosti o ich záveroch (najmä vyšetrovací pokus) a bez toho, aby túto závažnú pochybnosť procesnými postupmi v súlade so zákonom, rešpektujúc... právo“ sťažovateľa «na obhajobu, odstránili, označený dôkaz opätovne - v rozpore so zásadou „v pochybnostiach v prospech obvineného“ - vyhodnotili len a len» v jeho „neprospech“.

18. Sťažovateľ je presvedčený, že „Postupom tak súdu prvého stupňa, ako aj súdu odvolacieho a dovolacieho... došlo k hrubému porušeniu zákonných ustanovení, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci tak, aby o nej neboli dôvodné pochybnosti v zmysle ust. § 2

ods. 10 Tr. por., ale aj ust. § 321 ods. 1 písm. a) Tr. por., nehovoriac o tom, že takýto... postup v rámci svojho meritórneho rozhodnutia jasne, výstižne, racionálne a presvedčivo neodôvodnili, čím v konečnom dôsledku bolo hrubým spôsobom porušené... právo“ sťažovateľa „na obhajobu a spravodlivý súdny proces“.

19. Okrem postupu všeobecných súdov sťažovateľ namietal aj postup Okresnej prokuratúry Banská Bystrica (ďalej len „okresná prokuratúra“), ktorá mala porušiť zásadu totožnosti skutku, „*keď obsah skutkovej vety uznesenia Okresného riaditeľstva PZ zo dňa 06. 05. 2013, ČVS: ORP-849/2-OVK-BB-2012, ktorým... bolo*“ sťažovateľovi „*vznesené obvinenie, dozorujúca prokuratúra vo svojej obžalobe zo dňa 08. 10. 2013, v rozpore s ust. § 234 ods. 3 Tr. por., zásadným spôsobom zmenila*“, a to v časti popisujúcej skutočnosti „*kto na koho útočil ako prvý, akým spôsobom sa v danej situácii správal poškodený, akým spôsobom... sa v uvedenej situácii zachoval*“ sťažovateľ, „*akým spôsobom... útočil poškodený, akým spôsobom...*“ sa bránil, «*keď vyšetrovateľ PZ pôvodne vo svojom uznesení ustálil, že: „a následne udrel (poškodený) [REDAKOVANÉ] rukou do oblasti tváre tak, že mu padli okuliare na zem, na čo sa začal [REDAKOVANÉ] aktívne brániť a to tým spôsobom, že si dával ruku pred tvár a snažil sa udrieť [REDAKOVANÉ] pričom ho minimálne jedenkrát udrel pästou zovretou v päst' do oblasti pravého oka a to strednou intenzitou a veľkou prudkosťou...“* Okresná prokuratúra tieto skutkové závery v skutkovej vete obžaloby pre toto konanie podstatným spôsobom zmenila a zároveň doplnila o ďalšie štádium skutkového deja, keď uviedla: „*kde naňho obvinený fyzicky zaútočil tak, že ho minimálne jedenkrát rukou zovretou v päst' udrel do oblasti tváre v dôsledku čoho tento spadol na zem, kde doňho kopal a ďalej ho rukou udieral*».

20. Podľa názoru sťažovateľa takáto „*nezákonná zmena, resp. rozšírenie skutku má zásadný dopad pre právnu kvalifikáciu skutku, najmä z hľadiska právneho posúdenia, či... svojim konaním porušil Trestný zákon, alebo naopak, či... v danom mieste a čase konal v zákonom stanovených medziach nutnej obrany!!!*“. Je presvedčený, že „*nakoľko súd prvého stupňa podanú obžalobu bez ďalšieho prijal, s vyššie popísanými námietkami sa nijakým spôsobom nevysporiadal, pričom tak neučinil ani odvolací súd, resp. súd dovolací (ktoré nadriadené súdy sa v odôvodnení svojich meritórnych rozhodnutí o tejto otázke ani*

len nezmienujú napriek tomu, že... tieto pochybenia súdu prvej inštancie v rámci svojich opravných prostriedkov“ sťažovateľ „veľmi podrobne namietal), tak súd prvého stupňa, no predovšetkým súd odvolací a dovolací postupovali v rozpore so zákonom a v konečnom dôsledku zásadným spôsobom porušili“ jeho „právo na obhajobu a na spravodlivý súdny proces“.

21. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„I. Základné právo [REDAKOVANÉ]..., na súdnu ochranu podľa ust. čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa ust. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 18. 05. 2016, sp. zn.: 6 Tdo 84/2015, porušené boli.

II. Základné právo [REDAKOVANÉ]..., na súdnu ochranu podľa ust. čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa ust. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 01. 10. 2014, sp. zn.: 4 To 69/2014, porušené boli.

III. Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 18. 05. 2016, sp. zn.: 6 Tdo 84/2015 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 01. 10. 2014, sp. zn.: 4 To 69/2014, sa zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

IV. Najvyšší súd SR a Krajský súd v Banskej Bystrici sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť [REDAKOVANÉ]..., trovy konania vo výške 303,16 €... predstavujúce trovy právneho zastúpenia.. poukázaním uvedenej sumy v prospech bankového účtu právneho zástupcu Sťažovateľa, JUDr. Vladimíra Varinského..., v lehote do dvoch mesiacov odo dňa doručenia nálezu.“

II.

22. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

23. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

24. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

25. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

26. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť

ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

27. V prvom rade ústavný súd poznamenáva, že podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti jeho petitom, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ (v danom prípade zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom) domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Tvrdenie o porušení iných práv (základné právo na obhajobu) resp. iným subjektom (okresná prokuratúra) uvedeným v odôvodnení sťažnosti mimo petit návrhu ústavný súd považuje iba za súčasť argumentácie.

28. S prihliadnutím na uvedené ústavný súd za predmet sťažnosti považoval namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 To 69/2014 z 1. októbra 2014 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Tdo 84/2015 z 18. mája 2016, ku ktorému malo dôjsť rozhodnutím odvolacieho súdu o uplatnenom nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom poškodenému v rozpore so zákonom, ďalej tým, že všeobecné súdy v trestnej veci sťažovateľa prihliadali iba na dôkazy svedčiace v jeho neprospech a s obhajobou sťažovateľa sa nevysporiadali (neodstránili vo veci vzniknuté pochybnosti, nejasnosti, nezrovnalosti a neúplnosti), rovnako ako sa nevysporiadali s kľúčovými dôkazmi. Odôvodnenia napadnutých rozhodnutí odvolacieho a dovolacieho súdu sťažovateľ považuje za nedostatočne odôvodnené.

29. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

30. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

31. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07, I. ÚS 380/2011).

32. Ústavný súd považoval v tomto prípade lehotu na podanie sťažnosti proti rozsudku krajského súdu za zachovanú v súlade so svojou judikatúrou, v ktorej zaujal názor, že v prípade podania opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti ústavnému súdu je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu v tomto prípade vo vzťahu k rozsudku krajského súdu sp. zn. 4 To 69/2014 z 1. októbra 2014 (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 69/2010, resp. porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

33. S prihliadnutím na svoju doterajšiu judikatúru ústavný súd považuje za potrebné pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie

a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

34. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 209/04, III. ÚS 206/06, III. ÚS 78/07). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom (stranou) konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

35. Za protiústavné aj arbitrárne ústavný súd považuje tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

36. Základné právo na súdnu ochranu však neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. II. ÚS 4/94, I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02).

37. Vychádzajúc z uvedených téz ústavný súd posúdil rozhodnutie tak krajského súdu, ako aj najvyššieho súdu, aby zistil, či účinky výkonu právomoci označených všeobecných súdov v konaniach vedených pod sp. zn. 4 To 69/2014 a sp. zn. 6 Tdo 84/2015 sú zlučiteľné s limitmi sťažovateľom označených článkov ústavy a dohovoru, porušenie ktorých namieta.

38. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu sp. zn. 4 To 69/2014 z 1. októbra 2014 vyplýva, že odvolací súd sa s argumentáciou uvedenou v rozhodnutí súdu prvého stupňa, pokiaľ išlo o preukázanie viny a uloženie trestu sťažovateľovi, stotožnil. V odôvodnení svojho rozhodnutia k tomu uviedol:

«Prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku veľmi podrobne a presvedčivo v súlade s ust. § 168 ods. 1 Tr. por. rozviedol a to tak v súvislosti so svojimi skutkovými závermi, ako i so závermi týkajúcimi sa právnej kvalifikácie konania, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov na hlavnom pojednávaní, ako sa vysporiadal s návrhmi obhajoby na vykonanie ďalších dôkazov, najmä však, čo považuje Krajský súd... za osobitne dôležité, ako sa vysporiadal prvostupňový súd s rozpornými výpoveďami svedkov... a ako sa vysporiadal s obhajobou obžalovaného a podobne. Celú argumentáciu prvostupňového súdu uvedenú v odôvodnení rozsudku, ktorý bol napadnutý odvolaním, považuje krajský súd za správnu a súladnú s výsledkami dokazovania na hlavnom pojednávaní a preto si ju krajský súd v plnom rozsahu osvojuje...

V súvislosti s údajmi obžalovaného o jeho pochybnostiach s psychickým stavom poškodeného v čase skutku, krajský súd odkazuje na odôvodnenie rozsudku prvostupňového súdu, že výpoveď poškodeného považuje za pravdivú a vierohodnú, ktorú potvrdzujú nielen výpovede jeho manželky, ale i ďalšie objektívne dôkazy, ako sú znalecké posudky, telefonické oznámenie na tiesňovú linku, prvotné a následné lekárske správy. Vykonaným dokazovaním neboli zistené žiadne také skutočnosti, ktoré by svedčili o tom, že u poškodeného existujú závažné pochybnosti o schopnosti správne vnímať prežité udalosti a vypovedať o nich. Správne preto už v prípravnom konaní takýto návrh nebol príslušným sudcom akceptovaný a súčasná argumentácia obžalovaného je i podľa názoru krajského súdu účelová s cieľom spochybniť výpoveď tohto svedka.

Rovnako i v súvislosti s argumentáciou obžalovaného o existencii rozporov pri vyšetrovacom pokuse ohľadne možnosti reálnosti viditeľnosti miesta konfliktu manželkou poškodeného i krajský súd je toho názoru, rovnako ako prvostupňový súd, že svedkyňa... mohla reálne vidieť konfliktnú situáciu v kritickom čase. O tom svedčia nielen jej samotná výpoveď, ale i telefonát na tiesňovú linku a taktiež i výpoveď svedka [REDAKOVANÉ]. Existencia rozporných úradných záznamov polície, následne i výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] na hlavnom pojednávaní preto úplne oprávnene viedli samosudcu k vážnym pochybnostiam o činnosti polície a to od počiatku dokumentovania tejto veci (napriek závažnému následku, ktorý bol zrejmý už z prvotných lekárskejších správ bolo od počiatku vedené len priestupkové konanie) až po hodnotenie výpovede tohto svedka z hľadiska pravdivosti a vierohodnosti tak, ako ju prvostupňový súd uviedol v odôvodnení rozsudku. Aj túto argumentáciu prvostupňového súdu si krajský súd v plnom rozsahu osvojuje.

I v prípade zranenia obžalovaného, na ktoré osobitne poukazoval obžalovaný už v konaní pred prvostupňovým súdom, krajský súd uvádza, že inkriminované „zranenie“ vôbec nesvedčí o „agresívnom útoku poškodeného“ tak, ako ho popisuje obžalovaný v odôvodnení odvolania. Takýto agresívny atak, ako ho popisuje obžalovaný, nezodpovedá nielen fyzickým dispozíciám obžalovaného a poškodeného, ale najmä následku, kde u obžalovaného nie je v podstate žiadny a u poškodeného je mimoriadne závažný (podrobne popísaný v znaleckom posudku). Tieto zranenia sú podrobne rozvedené v odôvodnení rozsudku prvostupňového súdu.

V súvislosti s argumentáciou obžalovaného ohľadne subjektívnej stránky krajský súd uvádza nad rámec argumentácie prvostupňového súdu, že obžalovaný sa inkriminovaného konania dopustil v úmysle priamom v zmysle ust. § 16 písm. b) Tr. zák. Úplne explicitne svedčia o tom závery znaleckého dokazovania znalcov..., ktorí zhodne popísali zranenia poškodeného ako zranenia, ktoré vznikli viacerými údermi - mechanickým násilím tupého charakteru strednej, resp. vysokej intenzity a strednej sily o pomerne veľkej prudkosti do oblasti pravej očné a príľahlej časti nosa, kde rovnako je znalcami konštatovaná i prítomnosť pomliaždenín na viacerých miestach pravej i ľavej časti tváre svedčiace o opakovaných nárazoch tak z pravej, ako aj ľavej strany... Obžalovaný bol teda, i podľa názoru odvolacieho súdu, uzrozumený s tým, že po takomto mimoriadne agresívnom až

brutálnom útoku na oblasť hlavy, osobitne staršieho človeka, takýto útok nemôže viesť k iným následkom, než k závažným následkom, vrátane ťažkej ujmy na zdraví.

Vo vzťahu k námietkam obžalovaného ohľadne právnej kvalifikácie konania, t. j. že prvostupňový súd nevyhodnotil jeho konanie ako konanie v nutnej obrane, krajský súd uvádza, že i v tomto smere rovnako ako prvostupňový súd je toho názoru, že obžalovaný nekonal v nutnej obrane. V tejto súvislosti akcentuje krajský súd skutočnosť, že obžalovaný na inkriminovanom mieste sa nachádzal neoprávnene. Jeho argument, že pozemok nebol oplotený ani vykolikovaný, je účelový, nakoľko obžalovaný bol znalý miestnych pomerov a mal v minulosti predchádzajúce konflikty a to jednak s poškodeným, o čom svedčí nielen záznam z priestupkového konania, ale i viaceré občianskoprávne spory, existenciu ktorých ani obžalovaný nepopiera. Poškodený teda v inkriminovanom čase úplne oprávnenne verbálne atakoval osoby - obžalovaného a svedkov..., že sa nachádzajú na súkromnom pozemku patriacemu jeho synovi. Navyiac tiež v prípade svedkov [REDACTED] a [REDACTED] nešlo ani o osoby zodpovedajúce osobám oprávneným na riadne a zákonné napojenie elektrického prúdu tak, ako to vyplýva z predbežného opatrenia a správ [REDACTED] [REDACTED]... Bol to obžalovaný, ktorý ako prvý porušil záujem chránený zákonom - ochrana súkromného vlastníctva a poškodený v kritickom čase úplne oprávnenne verbálne napadol obžalovaného. Za tejto situácie potom záver prvostupňového súdu o odplácaní považuje krajský súd za správny a pritom zdôrazňuje, že absentuje potom protiprávnosť konania poškodeného v kritickom čase. Z uvedených dôvodov preto nemožno akceptovať obhajobu obžalovaného, že konal v medziach nutnej obrany, práve naopak, tak prvostupňový súd, ako odvolací súd je toho názoru, že v danom prípade nešlo o nutnú obranu.

I v súvislosti s údajmi obžalovaného v odôvodnení odvolania, ohľadne jeho názoru o nevhodnom vedení konania zo strany sudcu, krajský súd uvádza po zhodnotení záznamu z hlavného pojednávania, že samosudca konal v súlade so zákonom a správne tiež odmietol vykonať ďalšie navrhované dôkazy tak, ako sú uvedené v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku a správne tiež neoboznámil zápisnicu z konfrontácii, ktorá tvorí prílohu odvolania ako procesný úkon, ktorý bol vykonaný pred vznesením obvinenia, t. j. bez dodržania zásady kontradiktórnosti...»

39. Odvolací súd sa naopak nestotožnil so záverom okresného súdu v otázke náhrady škody spôsobenej trestným činom poškodenému, ktorý si ju v rámci trestného konania riadne uplatnil. K tomu krajský súd uviedol:

„Odvolaním napadnutý rozsudok... trpí, podľa názoru Krajského súdu..., zásadným nedostatkom a to rozhodnutím prvostupňového súdu ohľadne náhrady škody, kedy prvostupňový súd poškodeného s riadne uplatnenými nárokmi odkázal na občianskosúdne konanie a v odôvodnení rozsudku... v rozpore s predchádzajúcou časťou odôvodnenia prvostupňový súd uvádza, že nebola vyvrátená obhajoba obžalovaného, že to bol poškodený, ktorý ho prvý napadol. Krajský súd zastáva názor, že v danom prípade bol úplne nepochybné a jednoznačne, najmä znaleckými posudkami... preukázaný rozsah zranenia poškodeného. Obaja znalci veľmi presne a podrobne a v podstate totožne popísali zranenia utrpené poškodeným pri útoku obžalovaného, kde v prípravnom konaní bolo riadne bodovo ohodnotené takéto zranenie a to počtom bodov 240. O charaktere tohto zranenia vzhľadom na lekárske správy a znalecký posudok, opakované operácie a v neposlednom rade i následok, ktorý bol jednoznačne preukázaný, nemá krajský súd žiadne pochybnosti. Poškodený si uplatnil tento nárok týkajúci sa bolestného riadne v prípravnom konaní i na hlavnom pojednávaní a ďalšie dokazovanie už nie je potrebné v tomto smere vykonávať, preto krajský súd nevidí dôvod prečo náhradu bolestného v danom prípade nepriznať. Práve naopak je toho názoru, že je potrebné takýto riadne uplatnený nárok na náhradu škody priznať, kde existuje preukázaná bezprostredná príčinná súvislosť medzi zranením a jeho vznikom, ako je i známa osoba, ktorá je za vznik tohto zranenia zodpovedná.

Inak je to v prípade uplatneného nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia. V tejto časti uplatneného nároku na náhradu škody, bude potrebné vykonať ďalšie dokazovanie týkajúce sa najmä zdravotného stavu poškodeného a jeho vplyvu na následky, ktoré u poškodeného pretrvávajú doposiaľ. V tomto smere, i podľa názoru odvolacieho súdu, je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje potreby trestného konania a preto v tejto časti sa krajský súd stotožňuje s rozhodnutím prvostupňového súdu, že je potrebné odkázať s týmto nárokom na náhradu škody poškodeného na občianskosúdne konanie.“

40. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia sp. zn. 6 Tdo 84/2015 z 18. mája 2016, ktorým rozhodol o dovolaní sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 4 To 69/2014 z 1. októbra 2014, okrem iného v podstatnom uviedol:

„Mimoriadnym opravným prostriedkom je dovolanie, ktoré je určené k náprave v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení, ako je to zrejmé z ustanovenia § 371 ods. 1, ods. 4 Tr. por. V dovolaní musí byť presne uvedené, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. Nie je možné prostredníctvom neho preskúmavať a naprávať skutkové zistenia ustálené súdmi prvého a druhého stupňa. Tento mimoriadny opravný prostriedok má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštitúcia.

Najvyšší súd môže v zmysle § 379 ods. 2 Tr. por. vykonať vyšetrowanie v obmedzenom rozsahu, a to iba za účelom objasnenia takých okolností, ktoré sú potrebné na rozhodnutie o dovolaní. Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný špecifikáciou dôvodov uvedených v dovolaní.

Dovolací súd zdôrazňuje, že za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nemožno považovať rozsah vykonaného dokazovania a spôsob jeho hodnotenia súdom podľa jeho vlastnej úvahy, ktorý sa nekryje s úvahami obvineného v rámci jeho obhajobných práv. Súd prvého stupňa sa oboznámil so zápisnicou o vyšetrowacom pokuse s príslušnou fotodokumentáciou ako aj so zápisnicou o rekonštrukcii s príslušnou fotodokumentáciou, preto dovolacie námietky obvineného v tomto smere sú nedôvodné. Odmietnutie vykonať ďalšie dokazovanie, ako sa toho domáhal obvinený v tejto veci, bolo podľa okresného súdu nadbytočné, čo vyplýva z rozsudku tohto súdu.... Súd prvého stupňa poukázal nielen na to, že obvinený nebol oprávnený vstúpiť na pozemok ohľadne parcely [REDAKOVANÉ], pretože predbežné rozhodnutie súdu sa týkalo pozemku pod parcelným číslom [REDAKOVANÉ] zapísanej na [REDAKOVANÉ], ale aj to, že o nutnú obranu obvineného nešlo lebo podľa lekárskeho dokazovania je nepochybné, že úderov do tváre poškodeného bolo zo strany útočníka niekoľko, ktorými boli spôsobené viaceré zranenia, nejednalo sa o vykryvovanie úderov, ale o útok a úder do oka poškodeného bol vedený vysokou intenzitou.

Krajský súd v napadnutom rozsudku sa stotožnil s celou argumentáciou okresného súdu rozvedenú v jeho rozsudku. V ďalšom reagoval na odvolacie námietky obvineného a v súvislosti s tým konštatoval, že vykonaným dokazovaním nebola zistená skutočnosť, ktorá by preukazovala potrebu skúmania duševného stavu poškodeného, čo konštatoval sudca pre prípravné konanie, ktorý návrh v tomto smere neakceptoval. Vyšetrovací pokus potvrdil, že manželka poškodeného mohla reálne vidieť konfliktnú situáciu, čo je v súlade s jej telefonickým oznámením na tiesňovú linku a výpoveďou svedka [REDACTED]. Zranenie obvineného nesvedčí o agresívnom útoku poškodeného, ako ho popísal obvinený, nezodpovedá fyzickým dispozíciám poškodeného a tiež následku, ktorý je u neho mimoriadne závažný a u obvineného takmer žiadny. Obvinený mal už v minulosti s poškodeným konflikty a viaceré občianskoprávne spory a v danom prípade obvineného oprávnene vyzýval, aby opustil súkromný pozemok patriaci jeho synovi. Uvedené a tiež znalecké dokazovanie preukazuje, že zo strany obvineného išlo o priamy úmysel spôsobiť poškodenému ujmu na zdraví v rámci fyzického útoku, ktorý proti nemu realizoval. Zo strany obvineného preto nemohlo ísť o konanie v nutnej obrane.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia sa môže týkať nesprávneho posúdenia okolností vylučujúcich trestnú zodpovednosť (§ 22 až § 23 Tr. zák.), okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Tr. zák.), zániku trestnosti (§ 84 až § 88 Tr. zák.), alebo pochybení pri ukladaní trestu súhrnného, úhrnného alebo spoločného, môže však ísť i o nesprávnu aplikáciu zákonov z iných odvetví nášho právneho poriadku.

Dovolanie je teda určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných súdom zistených skutočnosti podľa noriem hmotného práva. Koncepcia dovolania v trestnom práve, osobitne úprava dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., posledná veta - správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť - vylučujú možnosť, len na základe uplatnených námietok proti skutkovým zisteniam, v dovolacom konaní vyhovieť takémuto dovolaniu. Povedané inak, na podklade takéhoto dovolacieho dôvodu

nemožno preskúmať a hodnotiť správnosť úplnosť skutkového stavu, ani preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť individuálneho a súhrnného hodnotenia jednotlivých dôkazov. Skutkový stav je v prípade rozhodovania o dovolaní z tohto dôvodu hodnotený iba z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené, t. j. či boli právne vykvalifikované v celom rozsahu a v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva.

V dovolaní sa obvinený jednoznačne domáha aplikácie ustanovenia § 25 Tr. zák., teda aby jeho konanie po doplnení dokazovania, ktoré navrhoval a bolo odmietnuté a po prehodnotení skutkového stavu podľa jeho predstáv bolo posúdené ako nutná obrana v zmysle § 25 Tr. zák. Tejto zmeny sa obvinený domáha, napriek tomu, že okresný a krajský súd v napadnutých rozsudkoch sa všetkými týmito námietkami obvineného zaoberali a výstižným spôsobom na to reagovali. Správne krajský súd na podklade odvolania poškodeného po zrušení výroku o škode zaviazal obvineného k čiastočnej náhrade uplatnenej škody, ktorý výrok oprel o dokazovanie vykonané a vyhodnotené už okresným súdom. Z neho, okrem iného bolo nepochybne preukázané, aké zranenie a jeho následky na zdraví poškodený z konania obvineného utrpel, čo je uvedené aj v skutkovej vete a v dôvodoch rozsudku okresného súdu. Nebol dôvod nepriznať poškodenému nárok na náhradu škody, ktorú obvinený spôsobil. Najvyšší súd sa s takto odôvodnenými rozsudkami stotožnil a pritom nezistil, že by boli naplnené uplatnené dovolacie dôvody.

Najvyšší súd s prihliadnutím na uvedené musel konštatovať, že nie sú naplnené dovolacie dôvody podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Tr. por., a preto nie je ani možné vysloviť porušenie zákona v konaní, ktoré predchádzalo dovolaniu a zrušiť rozsudok krajského súdu tak, ako to požaduje obvinený v dovolaní.“

41. Ústavný súd predovšetkým považuje za potrebné zdôrazniť, že nie je ďalšou opravnou inšinciou v sústave všeobecného súdnictva, ale nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti pôsobiacim mimo tejto sústavy. Z tohto postavenia mu preto v okolnostiach veci sťažovateľa ani neprislúchalo posudzovať, či sťažovateľ mal alebo nemal byť uznaný vinným zo spáchania stíhaného skutku alebo ako malo byť rozhodnuté o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody. Ústavný súd musel zaujať stanovisko k tomu, či rozhodnutia všeobecných súdov spĺňali požiadavku ústavnosti spočívajúcu

predovšetkým v ústavne konformnom výklade dotknutej právnej úpravy, a tiež požiadavku náležitého odôvodnenia prijatých záverov (podobne aj II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 231/04).

42. Ako z citovaných častí odôvodnení oboch napadnutých rozhodnutí vyplýva, krajský súd, ako aj najvyšší súd sa pre rozhodnutie v trestnej veci sťažovateľa podstatnými a právnymi otázkami zaoberali a dali na ne presvedčivé odpovede.

43. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku z 1. októbra 2014 jasne uviedol, ktoré skutočnosti z ktorých dôkazov považoval za preukázané a ako ich bolo z jeho pohľadu potrebné hodnotiť. Dôkazné prostriedky, z ktorých relevantné dôkazy pre svoje závery použil, jednoznačne v odôvodnení svojho rozhodnutia označil. Ozrejmil, ako nahliadal na tvrdenia sťažovateľa o existujúcich rozporoch vo vyšetrovacích úkonoch, a poukázal pritom na ďalšie dôkazy, ktoré ho primali prikloniť sa k prijatým záverom. Neopomenul venovať sa rozsahu zranenia poškodeného, ako aj tvrdeného zranenia sťažovateľa a možnosti spôsobu ich vzniku. Znova pritom prihliadal na zabezpečené dôkazy získané z dôkazných prostriedkov ako (najmä) znalecké posudky súdnych znalcov. Presvedčivo formuloval naplnenie subjektívnej stránky ako jedného z obligatórnych znakov skutkovej podstaty stíhaného trestného činu sťažovateľom, popisujúc priebeh udalosti tak, ako bol zistený zo získaných dôkazných prostriedkov. Rovnako presvedčivo odvolací súd odôvodnil záver o nemožnosti kvalifikácie konania sťažovateľa ako nutnej obrany, a to opäť popisom zisteného skutkového deja.

44. Pokiaľ ide o rozhodnutie odvolacieho súdu o náhrade škody spôsobenej trestným činom poškodenému, toto považuje sťažovateľ za v rozpore so zákonom, konkrétne s § 322 ods. 1 a 3 Trestného poriadku.

45. Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku ak po zrušení napadnutého rozsudku alebo niektorej jeho časti treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, vráti odvolací súd vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, len vtedy, ak by

doplnenie konania odvolacím súdom bolo spojené s neprímeranými ťažkosťami alebo by mohlo viesť k iným skutkovým záverom.

46. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

47. Krajský súd rozsudok okresného súdu sp. zn. 3 T 79/2013 z 10. júna 2014 vo výroku, ktorým poškodeného podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie, podľa § 321 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku zrušil a sám v tejto otázke rozhodol tak, že podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku s použitím § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil sťažovateľovi povinnosť nahradiť poškodenému sumu 3 692 € ako bolestné a vo zvyšku nároku na náhradu škody (uplatnené sťaženie spoločenského uplatnenia) poškodeného podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku odkázal na občianske súdne konanie.

48. V tom zodpovedajúcej časti odôvodnenia odvolací súd uviedol, že rozsah zranenia poškodeného bol úplne, nepochybne a jednoznačne preukázaný (najmä znaleckými posudkami), takisto ako aj jeho charakter. Rovnako preukázaná bola aj bezprostredná príčinná súvislosť medzi zranením a jeho vznikom a bola známa aj osoba, ktorá je za vznik zranenia zodpovedná (sťažovateľ). Zranenie pritom bolo riadne bodovo ohodnotenú. Nárok na náhradu škody si poškodený uplatnil a pre rozhodnutie o tejto otázke nebolo potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie.

49. Odôvodnenie dotknutého výroku ústavný súd vzhľadom na uvedené považuje za dostatočné. Žiadna zo skutočností zistená a uvedená súdom druhého stupňa nenasvedčuje tomu, že by o nároku na náhradu škody konajúci súd takto rozhodnúť nemohol.

50. Ústavný súd neakceptoval tvrdenie sťažovateľa o rozpore rozhodnutia krajského súdu o náhrade škody s § 322 ods. 1 a 3 Trestného poriadku. Práve naopak, po zrušení časti prvostupňového rozsudku krajský súd urobil v tejto časti nové rozhodnutie, keďže doplnenie konania v tomto smere nebolo potrebné a ani neviedlo k iným skutkovým záverom. O náhrade škody teda rozhodol na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa správne zistený, a to na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody. Žiadnu z okolností v procese rozhodovania odvolacieho súdu v tejto otázke nemožno považovať za rozpornú s citovanými ustanoveniami procesnoprávneho predpisu.

51. Ani tvrdenie sťažovateľa o porušení dvojinstančnosti konania o náhrade škody ústavný súd neprijal. Konanie a rozhodnutie o náhrade škody prebehlo na okresnom súde, ako aj na krajskom súde, teda v dvoch inštanciách, a ako už bolo uvedené, odvolací súd tak, ako rozhodol o náhrade škody, rozhodnúť mohol. Navyše, krajský súd umožnil sťažovateľovi vyjadriť sa k odvolaniu poškodeného, ktorým namietal práve výrok súdu prvého stupňa o uplatnenom nároku na náhradu škody, a teda sťažovateľ mal priestor v plnej miere uviesť všetky argumenty, aby o nároku na náhradu škody bolo rozhodnuté v súlade s jeho predstavami.

52. Predmetné rozhodnutie krajského súdu ako celok teda obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

53. Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že krajský súd sa námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

54. Ústavný súd poznamenáva, že dôvody uvedené krajským súdom v napadnutom rozhodnutí sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojvôle, nevyhodnocuje nové dôkazy a právne závery, konštatuje dostatočne zistený skutkový stav, k čomu odvolací súd dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03).

55. Vzhľadom na uvedené ústavný súd považuje rozsudok krajského súdu sp. zn. 4 To 69/2014 z 1. októbra 2014 za ústavne konformný.

56. Za ústavne súladné je potrebné považovať aj napadnuté uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Tdo 84/2015 z 18. mája 2016.

57. Rovnako najvyšší súd sa pre rozhodnutie o dovolaní podstatnými námietkami sťažovateľa zaoberal. Prízvukoval sťažovateľovi, ako je potrebné nazerať na inštitút dovolania a akou právomocou dovolací súd disponuje, a že len z hľadiska jemu zákonom vymedzených oprávnení môže preskúmať rozhodnutie súdu druhého stupňa. Ústavný súd nepovažuje za potrebné znovu opakovať argumenty, pre ktoré bolo dovolanie sťažovateľa

odmietnuté, keďže podľa názoru ústavného súdu ich dovolací súd jasne a zrozumiteľne vo svojom rozhodnutí popísal. Dostatočne a presvedčivo uviedol, prečo na sťažovateľom uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) Trestného poriadku nevzhladol ako na naplnené. Predovšetkým ozrejmil, čo možno, resp. čo nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu, a to s prihliadaním na konkrétne okolnosti trestnej veci sťažovateľa (rozsah vykonaného dokazovania, príp. nevyhovenie návrhu na vykonanie ďalšieho dokazovania a pod.). Stručne pripomenul relevantné zistenia poukazujúce na konkrétne dôkazné prostriedky a z nich vyplývajúce dôkazy, ktoré svedčili v prospech záverov prijatých odvolacím súdom, najmä pokiaľ išlo o potvrdenie/vyvrátenie spochybňovaných záležitostí. Poučil sťažovateľa o možnostiach uplatnenia dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Potvrdil správnosť prijatia záverov súdov prvého a druhého stupňa o nemožnosti kvalifikácie konania sťažovateľa ako v nutnej obrane a rovnako aproboval rozhodnutie odvolacieho súdu týkajúce sa náhrady škody poškodenému.

58. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom odôvodnenia napadnutého rozhodnutia z 18. mája 2016 konštatuje, že v ňom nezistil žiaden vnútorný rozpor ani žiadne popretie zmyslu, účelu či znenia aplikovaných právnych noriem. Práve naopak, uznesenie najvyššieho súdu je logické, založené na racionálnych úvahách. Dovolací súd zaujal stanovisko k zásadným dovolacím námietkam a vychádzajúc z čiastkových záverov skonštatoval nedostatok sťažovateľom formulovaných dovolacích dôvodov a dovolanie odmietol. Podľa názoru ústavného súdu v namietanom uznesení najvyšší súd podrobne interpretoval dotknutú právnu úpravu týkajúcu sa mimoriadneho opravného prostriedku – dovolania [§ 371 ods. 1 písm. c) a i) Trestného poriadku] a vo vzťahu k nej posúdil relevantnosť argumentačných námietok sťažovateľa.

59. Odôvodnenie namietaného uznesenia najvyššieho súdu predstavuje dostatočný základ pre jeho výrok, pretože sa opiera o náležité vysvetlenie právnej úvahy, a zároveň postačujúcu odpoveď poskytnutú sťažovateľovi zo strany najvyššieho súdu, na ktorej postavil svoje rozhodnutie. Ústavný súd považuje odôvodnenie jeho rozhodnutia za dostatočné a nevybočujúce z limitov čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

60. Vychádzajúc zo zistených skutočností, ako aj z konštantnej judikatúry ústavného súdu spojenej s posudzovaním dodržiavania zásad spravodlivého procesu, dospel ústavný súd k záveru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovanými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutých rozhodnutí, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

61. Pretože sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími jeho požiadavkami uvedenými v petite sťažnosti, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyhovením sťažnosti v časti požadovaného vyslovenia porušenia základných práv alebo slobôd (čl. 127 ods. 2 ústavy), k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. októbra 2017